

prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău
Judecător: A.Cucerescu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A.Bostan, A.Pahopol, V.Negru
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție
Judecători: V.Doagă, I.Druță, T. Chișca-Doneva

Î N C H E I E R E

4 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire declarată de către Iachim Lilia,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golovco Vera
(succesorul în drepturi Iachim Lilia) împotriva Tatiane Burac cu privire la
rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe
viață și restituirea bunului imobil,
împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017, prin
care recursul declarat de către Iachim Lilia, prin intermediul reprezentantului,
avocatul Placinta Grigorii, a fost considerat inadmisibil

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2016, avocatul Placinta Grigorii, acționând în interesele Verei
Golovcov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Burac cu
privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția
întreținerii pe viață și restituirea bunului imobil.

În motivarea cererii a indicat că, la 23 iunie 2011, între Golovcov Vera în
calitate de beneficiar al întreținerii și Tatiana Burac, în calitate de dobânditor, a fost
încheiat contractul de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață,
autentificat notarial sub numărul 3488.

Indică reclamanta că, beneficiarul întreținerii a transmis, iar dobânditorul a
primit în proprietate privată, bunul imobil cu nr. cadastral XXXX, și anume,
apartamentul nr. XXXX, din XXXX, asumându-și obligația asigurării viageră a
beneficiarului întreținerii.

Suține că, conform pct. 4 din contractul menționat, asigurarea viageră a
beneficiarului întreținerii v-a fi executată în natură, și va cuprinde următoarele, după

cum urmează; asigurarea sistemică cu hrană, îmbrăcăminte, medicamente, acordarea sistemică și corespunzătoare a asistenței și a serviciilor uzuale, achitarea facturilor pentru serviciile comunale, energie electrică.

Sub acest aspect menționează reclamanta că, pe parcursul lunii noiembrie 2015, dobânditorul nu și-a respectat obligațiile asumate față de beneficiarul întreținerii, afirmând că a fost lăsată singură, nefiind vizitată și îngrijită de către Burac Tatiana, precum și nu i s-au administrat medicamentele și tratamentul necesar.

Ca urmare, avocatul Placinta Grigorii, acționând în interesele Verei Golovcov a indicat că, dânsa a fost întreținută de către fiica, Lilia Iachim, care a procurat medicamentele necesare și a achitat facturile comunale.

În acest context consideră că, dobânditorul Tatiana Burac nu și-a respectat obligațiile contractuale, or, aceasta a dat dovadă de rea-credință, din care motiv conducându-se de pct. 9 a contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață a expediat ultimei notificarea privind rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață, care a fost recepționată de către dobânditor la 04 decembrie 2015.

La 11 februarie 2016, Golovcov Vera a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr.676 din 13 februarie 2016. (f.d.37)

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 s-a substituit Golovco Vera cu succesorul său în drepturi, Iachim Lilia. (f.d. 60-61)

La fel, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 a fost scutit succesorul în drepturi a defunctei Golovcov Vera, fiica Iachim Lilia, de la plata taxei de stat în mărime de 3 600 lei și s-a respins cererea de asigurare a acțiunii, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 60A,61A, 62)

Cere Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco) rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață din 23 iunie 2011, autentificat notarial sub nr. 3488, cu restituirea bunului imobil cu nr. cadastral XXXX, și anume, apartamentul nr. XXXX, din XXXX, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016, cererea de chemare în judecată depusă de Vera Golovcov (succesor în drepturi Lilia Iachim) împotriva Tatiane Burac, privind rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață și restituirea bunului imobil, a fost respinsă.

La 01 decembrie 2016, avocatul Grigorii Placinta în interesele Liliei Iachim a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 04 noiembrie 2016 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 a fost respins recursul Tatiane Burac asupra încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 august 2016 și apelul declarat de către avocatul Placinta Grigorii în interesele Liliei Iachim, și menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea concluziei care a format convingerea respingerii acțiunii, instanțele judecătorești au reținut prevederile art. 6 CEDO, art. 839 alin. (1) și art. 844 alin. (1) ale Codului civil, care reglementează aspecte ce țin de dispoziții

generale cu privire la contractul de înstrăinare a bunului cu condiția întreținerii pe viață și rezoluțiunea acestui act juridic.

În acest sens, instanțele de judecată au menționat că, regimul juridic al contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață, implică existența a două interese concurente care în cazul beneficiarului se exprimă în existența interesului material, prin plata întreținerii, iar în cazul beneficiarului întreținerii în beneficiul obținerii dreptului de proprietate asupra bunului.

Totodată, s-a remarcat că existența beneficiului dreptului de proprietate asupra bunului, obiect al contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață este asociat executării în mod corespunzător a obligațiilor pendente de întreținere.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanțele de judecată, contrar afirmațiilor reclamantei, au concluzionat că probele prezentate de defuncta Golovcov Vera și succesorul în drepturi Iachim Lilia, nu denotă faptul că, Burac Tatiana nu și-a executat obligațiile asumate prin semnarea contractului din 23 iunie 2011.

Concomitent, instanțele au remarcat că întemeiat a fost înlocuită Golovco Vera, decedată la 11 februarie 2016, cu succesorul său în drepturi, Iachim Lilia, or, raportul juridic litigios este unul patrimonial, care permite succesiunea în drepturi.

La 04 septembrie 2017 Iachim Lilia, prin intermediul reprezentantului, avocatul Placinta Grigorii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017 recursul declarat de către Iachim Lilia prin intermediul reprezentantului, avocatul Placinta Grigorii, a fost considerat inadmisibil.

La 19 februarie 2018 Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco) a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe și rejudecarea cauzei.

Consideră că copiile materialelor înregistrate în Registrul de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente sub nr. 20175 din 9 decembrie 2015 sunt de natură a conduce la pronunțarea unei alte hotărâri și sunt de o importanță majoră, deoarece proba conține declarațiile defunctei, Golovcov Vera.

Astfel, dânsa a întreprins măsuri necesare pentru a fi eliberate aceste materiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Ulterior, la 12 martie 2018 Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco) a depus cerere de revizuire, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 13 decembrie 2017, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea cererii de revizuire a invocat prevederile art. art. 446, 448, 449 lit. b), 450 CPC, că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost cunoscute revizuentului, și anume, procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale, procesul-verbal de constatare din 9 decembrie 2015, contractul din 23 iunie 2011, proceselor-verbale de constatare din 11 decembrie 2015, 12 decembrie 2015, procesul-verbal de audiere a martorului din 12 decembrie 2015,

notificarea defunctei, Verei Golovco, scrisoarea IP Centru din 14 decembrie 2015, încheierea din 14 decembrie 2015.

Consideră că copiile materialelor menționate, înregistrate în Registrul de evidență a înștiințărilor referitoare la infracțiuni și incidente sub nr. 20175 din 9 decembrie 2015 sunt de natură a conduce la pronunțarea unei alte hotărâri și sunt de o importanță majoră, deoarece proba conține declarațiile defunctei, Golovcov Vera.

Revizuentul consideră că a întreprins măsuri necesare pentru a fi eliberate aceste materiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

După cum rezultă din actele cauzei, revizuentul Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco) cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a menționat că, procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale, procesul-verbal de constatare din 9 decembrie 2015, contractul din 23 iunie 2011, proceselor-verbale de constatare din 11 decembrie 2015, 12 decembrie 2015, procesul-verbal de audiere a martorului din 12 decembrie 2015, notificarea defunctei, Verei Golovco, prin care defuncta a solicitat rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață din 23 iunie 2011 și restituirea bunului imobilului cu destinație locativă și restabilirea situației anterioare în Registrul bunurilor imobile a ÎS „Cadastru” în termen de 7 zile, scrisoarea IP Centru din 14 decembrie 2015, încheierea din 14 decembrie 2015, servește temei de admitere a cererii de revizuire și casarea încheierii instanței de recurs, cu rejudecarea cauzei.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În sensul normei enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării încheierii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, să fie descoperite după ce încheierea judecătorească devine irevocabilă.

De altfel, art. 449 lit. b) CPC, indică asupra unor circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea

revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării încheierii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Așadar, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării încheierii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea încheierii. Faptele noi apărute după darea încheierii pot servi temei de adresare cu o nouă cerere în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element indispensabil al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de Iachim Lilia, în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or, revizuentul invocând faptul că, procesul-verbal de consemnare a plângerii verbale, procesul-verbal de constatare din 9 decembrie 2015, contractul din 23 iunie 2011, proceselor-verbale de constatare din 11 decembrie 2015, 12 decembrie 2015, procesul-verbal de audiere a martorului din 12 decembrie 2015, notificarea defunctei, Verei Golovco, prin care defuncta a solicitat rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață din 23 iunie 2011 și restituirea bunului imobilului cu destinație locativă și restabilirea situației anterioare în Registrul bunurilor imobile a ÎS „Cadastru” în termen de 7 zile, scrisoarea IP Centru din 14 decembrie 2015, încheierea din 14 decembrie 2015, servește temei de admitere a cererii de revizuire și rejudecarea cauzei, care în opinia sa confirmă circumstanțe esențiale ale pricinii, nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu i-au fost cunoscute aceste date sau a fost lipsită să le prezinte, condiție însă care este direct impusă prin lege.

Or, revizuentul Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco) nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării cauzei a întreprins toate măsurile pentru a obține înscrisurile menționate supra, ca temei de depunere a cererii de revizuire, condiție care este direct impusă prin lege. Astfel, circumstanța enunțată nu poate constitui un motiv pentru revizuire, care nu a fost și nu a putut fi cunoscută.

Situația de fapt impune de a remarca la capitolul dat că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri sau încheieri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a încheierii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul Iachim Lilia (succesorul în drepturi a Verei Golovco), în cererea de revizuire nu a invocat nici un temei, care s-ar încadra în prevederile art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea încheierii, ci din contra a oferit împrejurări care nu au relevanță.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată prin prisma principiului securității raporturilor juridice.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Iachim Lilia, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Iachim Lilia, împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Golovco Vera (succesorul în drepturi Iachim Lilia) împotriva Tatiane Burac cu privire la rezoluțiunea contractului de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață și restituirea bunului imobil.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva